

T.C.

ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ

SİVİL HAVACILIK YÜKSEKOKULU

TEZ YAZIM KILAVUZU

Lisans programlarında tez, proje veya seminer hazırlayan öğrencilerin bu kılavuzda verilen biçim ve öz ile ilgili tüm ilkelere uymaları zorunludur.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİÇİM VE YAZIM PLANI

1.1. AMAÇ.....	1
1.2. ANLATIM.....	1
1.3. KAĞIT ÖZELLİKLERİ.....	2
1.4. YAZIM ÖZELLİĞİ.....	2
1.5. SAYFA DÜZENİ.....	2
1.6. SATIR ARALIKLARI.....	3
1.7. SAYFALARIN NUMARALANMASI	3
1.8. BÖLÜM ve ALT BÖLÜMLER.....	4
1.9. BAŞLIKLARIN YAZIMI.....	5

İKİNCİ BÖLÜM

TEZİN KISIMLARI

2.1. ÖN KISIM.....	6
2.1.1. Dış Kapak.....	6
2.1.2. İç Kapak.....	7
2.1.3. Bilimsel Etiğe Uygunluk.....	9
2.1.4. Özet Sayfası / Abstract.....	9
2.1.5. Önsöz (ve/veya Teşekkür).....	9
2.1.6. İçindekiler.....	9
2.1.7. Tablo, Şekil, Resim, Fotoğraf, Grafik, Sembol Ve Benzeri Unsurların Listeleri.....	10

2.1.8. Kısaltmalar ve Simgeler Dizini.....	11
2.2. METİN KISMI.....	11
2.2.1. Giriş.....	11
2.2.2. Tezin Bölümleri.....	12
2.2.3. Sonuç.....	12
2.2.4. Bibliyografya / Kaynakça.....	12
2.2.5. Dizin.....	12
2.2.6. Ekler.....	12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ

3.1. ALINTI VE ATIFLAR.....	14
3.2. KAYNAK GÖSTERİLİRKEN UYULMASI GEREKLİ İLKELER.....	14
3.3. BAŞKALARINA AİT BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİN AKTARIMI.....	16
3.4. KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ.....	18
3.4.1. Klasik Yöntem.....	18
3.4.1.1. Açıklama Dipnotları.....	18
3.4.1.2. Dipnotların Verilişi.....	19
3.4.1.3. İlk Kez Kaynak Gösterme.....	19
3.4.1.3.1. Kitaplar.....	19
3.4.1.3.2. Süreli Yayınlar.....	20
3.4.1.3.3. Aynı Kaynağa Yeniden Başvurma.....	21
3.4.1.3.4. İnternet Kaynakları.....	21
3.4.1.3.5. Kanun Maddeleri ve Mahkeme Kararlarına Atıf.....	22
3.4.2. Güncel Yöntem.....	22

3.4.2.1. Güncel Yöntem Örnekleri.....	23
3.4.2.1.1. Tek Yazar - Tek Çalışma.....	23
3.4.2.1.2. İki – Üç Yazar - Tek Çalışma.....	23
3.4.2.1.3. Dört ve Beş Yazar - Tek Çalışma.....	23
3.4.2.1.4. Altı veya Fazla Yazar – Tek Çalışma.....	24
3.4.2.1.5. Kurumun Yazar Olması.....	24
3.4.2.1.6. Yazarın Belli Olmaması.....	24
3.4.2.1.7. Birden Fazla Yayın.....	25
3.4.2.1.8. Tarihsiz Çalışmalar.....	25
3.4.3 Kaynakça/Bibliyografya Listesinin Oluşturulması.....	25
3.4.3.1. Tek Yazarlı Kitap.....	27
3.4.3.2. İki ve Daha Fazla Yazarlı Kitap.....	27
3.4.3.3. Çeviri Kitap.....	27
3.4.3.4. Kitaptan Bölüm.....	27
3.4.3.5. Tek Editörlü Kitap.....	27
3.4.3.6. İki Editörlü Kitap.....	28
3.4.3.7. Editörlü Kitaptan Bölüm.....	28
3.4.3.8. Süreli Yayın.....	28
3.4.3.8.1. Tek Yazarlı Süreli Yayın.....	28
3.4.3.8.2. İki Yazarlı Süreli Yayın.....	28
3.4.3.8.3. Üç Yazarlı Süreli Yayın.....	29
3.4.3.8.4. Altıdan Fazla Yazarlı Süreli Yayın.....	29
3.4.3.9. İnternet Sitesi.....	30
3.4.3.10. Tez.....	30

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİÇİM VE YAZIM PLANI

1.1. AMAÇ

Bu yönergenin amacı, Erzincan Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu'na bağlı tüm anabilim ve bilim dallarıyla diğer birimler tarafından yaptırılacak lisans tezleri ile araştırma raporları ve seminer çalışmalarının yazımında standartlaşmayı sağlayacak ilke ve kuralları belirlemektir. Yönerge metninde tezler için geçerli sayılan şekil esaslarının tamamı diğer seminer çalışmaları ve araştırma raporları için de yürürlüktedir.

1.2. ANLATIM

Tez, kolay anlaşılır ve yazım kurallarına uygun bir dil ile yalın ve bilimsel metne uygun olmalıdır. Anlatım, kısa ve öz cümlelerle yapılmalı, çalışmalarda üslup birliği sağlanmalıdır. Anlatım, birinci şahıs ağzından olmamalı, üçüncü şahıs ağzından yapılmalıdır.

Türk Dil Kurumunun Güncel Türkçe Sözlük“ünün son baskısına bağlı kalınarak Türkçe terimler ve kelimeler tercih edilmeli; yazım kurallarında Türk Dil Kurumunun çıkardığı Yazım Kılavuzunun en son baskısına uyulmalıdır¹.

Çalışmada kullanılan terimlerde birlik sağlanmalıdır. Örneğin, kanun/yasa, tabiat/doğa, teori/kuram gibi aynı anlama gelen terimlerin hangisi tercih edilecekse, sürekli o terim kullanılmalıdır. Başka kaynaklardan aynen yapılan aktarmalar, bu kuralın dışındadır. Bir veya birden fazla kaynaktan yapılan aktarma veya alıntılar, birbiri ardı sıra bir sayfa veya daha fazla yer tutacak şekilde verilmemelidir. Bunun yerine, ya alıntı/aktarmalar arasında, eseri hazırlayanın eleştirisi, yorum veya açıklamaları da yer almalı veya bu tür uzun aktarmalar, “Ekler” kısmında gösterilmelidir.

Hazırlanan eserlerde bilimsel etik kurallar mutlaka gözetilmelidir²

¹ www.tdk.org.tr adresinden Türk Dil Kurumunun Sözlük ve Yazım Kılavuzu hizmetlerinden güncel olarak yararlanmak mümkündür.

² ELYADAL (Eleştirel - Yaratıcı Düşünme ve Davranış Araştırmaları Laboratuvarı) Tarafından Hazırlanan Akademik Yazım Kuralları Kitapçığı“nda yer alan etik kurallar dikkate alınmalıdır. (bkz. <http://elyad.baskent.edu.tr/pivolka/akademik.pdf>).

1.3. KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

Kullanılacak kâğıt 80 gr. A4 standardında ve birinci hamur beyaz kâğıt olmalıdır. Ancak, tezde çeşitli tablo, grafik, şekil vb. için, gerekirse ciltlemede uygun surette katlanacak şekilde A4 boyutundan farklı kâğıt kullanılabilir. Tezler, lazer ya da lazer kalitesinde çıktı veren yazıcı ya da mürekkep püskürtmeli yazıcılardan alınmalı, kâğıdın yalnızca bir yüzüne basılmalıdır. 500 sayfadan fazla olan metinlerde kâğıdın çift yüzü kullanılabilir.

1.4. YAZIM ÖZELLİĞİ

Yazma bilgisayar ile yapılmalı; düz karakter kullanılmalıdır. Tez metninin tümünde konunun mahiyeti gereği, aktarma yapmak veya başka dilden ödünç alınmış kavramı yazmak amacıyla Türk alfabesi dışındaki alfabelerin kullanılabilmesi saklı kalmak kaydıyla, harf büyüklüğü 12 punto Times New Roman veya Times olmalıdır. Dipnotlar 10 punto Times New Roman veya Times, çizelgeler ve tablolar ise 9 punto ile yazılmalıdır. Bilimsel etiğe uygunluk, özet, abstract, önsöz, içindekiler, şekiller, tablolar, kısaltmalar, giriş, tezin bölümleri, sonuç, kaynaklar (bibliyografya), dizin ve ekler 14 punto ile yazılmalıdır.

Başka bir kaynaktan aynen alınan alıntılar 40 kelimedenden fazla ise (tırnak içinde verilmelidir) 10 punto Times New Roman veya Times ile yazılmalıdır.

Bu punto düzenleri, tezin bütününde (dış kapak, iç kapak, dipnot ve yukarıda ayrıntısı verilen istisnalar hariç) standart bir biçimde uygulanmalıdır.

Tez metninde yabancı dilden ödünç alınmış sözcükler ve özel olarak vurgu yapılmak istenen ifadelerle referans dipnotlarındaki kitap ve dergi isimleri ile bunların yerini tutan kısaltmalar, siyah karakter ile yazılır. Bu durumda siyah karakter tezin bütününde aynı tutarlılıkla uygulanır.

Yazımda **virgül ve noktadan sonra bir karakter boşluk bırakılmalı** noktalama işaretlerinden önce boşluk bırakılmamalıdır.

1.5. SAYFA DÜZENİ

Tezin ciltlenmesinde kolaylık sağlamak amacıyla, A4 kâğıdında sayfa düzeninde her sayfanın kâğıdın sol kenarında 4 cm., alt ve üst kenarlarında 3 cm., sağ kenarında 2,5 cm. boşluk bırakılmalıdır. Belirlenen metin bloğu çerçevesi dışına taşmamalıdır. Dış kapak ve iç kapakta bu formata göre hazırlanmalı, metin sayfada ortalanmalıdır (Ek-1 ve Ek-2).

Bölüm ve alt bölüm başlıkları sol boşluk çerçevesi kenarından; paragraf başları, bu çerçevenin 1 cm. sağından başlamalıdır. Yazım düzenini korumak amacı ile tüm satırlarda iki yana yaslı yazma şekli tercih edilmelidir (Ek-3).

Ana bölümler, özet, sonuç, kaynakça daima yeni bir sayfadan başlamalıdır. Eğer kâğıdın iki yüzü de kullanılıyorsa (500 sayfadan fazla olan metinlerde geçerli olmak üzere) ana bölümler tek numaralı sayfadan başlamalıdır.

Kaynaklardan aynen yapılan 40 kelimedenden uzun olan alıntılarda -bu tür alıntılar tırnak içinde (“...”) verilir- girinti, paragraf ayarlarından asılı olarak seçilir.

1.6. SATIR ARALIKLARI

Ana yazımda satırlar arası boşlukta 1.5 tam satır aralığı kullanılmalıdır. Şekillerin ve çizelgelerin açıklamaları ile metindeki tırnak içinde verilen uzun aktarmalar ve dipnotların yazılışında 1 satır aralık kullanılmalıdır. Dipnotlarda satır başları için özel ayarlama yapılmaksızın dipnot metni sol taraftan başlamalı ve iki yana dayalı olarak yazılmalıdır.

Kaynaklardan aynen yapılan alıntılar -bu tür alıntılar tırnak içinde (“...”) verilir- 40 kelimedenden uzunsa, alıntının ilk ve son satırları ile tez metni arasında bir boşluk bırakılarak, alıntı ile metnin ayırt edilmesi sağlanır. Alıntının yapıldığı paragrafta satır aralığı tek olarak seçilir.

Birinci dereceden başlıklarda (İçindekiler, Özet, Abstract, Kısaltmalar, Şekiller, Çizelgeler ve Kaynaklar, Bölüm Başlıkları gibi ana başlıklar) paragraf öncesi ve sonrasında 12nk boşluk olmalıdır. İkinci dereceden başlıklarda (alt bölüm başlıkları ile bunları izleyen ilk paragraf arasında), metinde ve dipnotlarda paragraf öncesi ve sonrasında boşluk 6 nk olmalıdır.

1.7. SAYFALARIN NUMARALANMASI

Sayfa numaraları, kelime işlem programlarının sunduğu olanaklar kullanılarak konulmalı; dış kapak, son kapak ve iç kapak sayfa ve bilimsel etiğe uygunluk dışında tüm sayfalar numaralandırılmalıdır. Sayfa numaraları, birbirini izleyecek biçimde sayfa altında orta kısma 12 punto Times New Roman veya Times ile yazılmalıdır.

Özet, Abstract, Önsöz (ve/veya Teşekkür), İçindekiler ve varsa Şekiller, Çizelgeler, Kısaltmalar Dizini gibi tez ön sayfaları “I, II, III, ...” şeklinde Roma rakamları ile; Giriş bölümü ile başlayan metin ise “1, 2, 3, ...” şeklinde numaralanmalıdır. Sayfa numaralarının önünde ve arka yanında yarım parantez, çizgi vb. gibi karakter kullanılmamalıdır.

1.8. BÖLÜM ve ALT BÖLÜMLER

Giriş ve Sonuç kısımları hariç olmak üzere çalışmanın tüm bölümleri ve başlıkları numaralandırılmalı ve koyu yazılmalıdır. Bölüm ve alt bölümlerin numaralanmasında, her numaradan sonra, ilgili bölüm ve alt bölümlerin başlığı yazılır. Tezin, bölüm ve alt bölümlerinin belirlenmesinde gereksiz ayrıntıya inilmemelidir. Bölüm başlıkları ile birinci derece alt başlıklar **BÜYÜK HARF**'le ve **bold (kalın)** olarak 12 punto ile yazılmalıdır. İkinci, derece alt başlıklar her kelimenin ilk harfi büyük ve **bold** olarak 12 punto ile yazılmalıdır. Üçüncü, dördüncü derece başlıklarda ya da dörtten daha fazla sayıda olan başlıklarda her kelimenin ilk harfi büyük, diğerleri küçük harflerle ve **bold** olarak 12 punto ile yazılmalıdır ("ve/veya/ile" v.b. gibi bağlaçlar varsa bunlar küçük harfle yazılmalıdır).

Bölüm ve alt bölüm başlıkları sol boşluk çerçevesi kenarından; paragraf başları, bu çerçevenin 1,25 cm. sağından başlamalıdır.

Örnek:

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. BİRİNCİ DERECE ALT BAŞLIK

1.1.1. İkinci Derece Alt Başlık

1.1.1.1. Üçüncü derece alt başlık

1.1.1.2. Üçüncü derece alt başlık

1.1.1.2.1. Dördüncü derece alt başlık

1.1.2. İkinci Derece Alt Başlık

1.2. BİRİNCİ DERECE ALT BAŞLIK

2.1.1. İkinci Derece Alt Başlık

2.1.1.1. Üçüncü derece alt başlık

2.1.1.1.1. Dördüncü derece alt başlık

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. BİRİNCİ DERECE ALT BAŞLIK

2.1.1. İkinci Derece Alt Başlık

2.1.1.1. Üçüncü derece alt başlık

1.9. BAŞLIKLARIN YAZIMI

Bölüm ve alt bölümler, Arap rakamlarıyla numaralandırılır. Bu düzenlemede, bölümler sırasıyla 1,2,3,4 şeklinde numaralanırken, alt bölümler ve onların da altındakiler için Arap rakamları 1.1., 1.1.1., 1.2., 1.2.1, 1.2.2., 1.2.2.1., 2.1., 2.1.1., 2.1.2 gibi, birden çok haneli şekilde verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

TEZİN KISIMLARI

2.1. ÖN KISIM

Ön kısımda sıralama şu şekilde yapılır:

1. İç Kapak (Enstitü sitesindeki örneğe uygun olarak)
2. Bilimsel Etiğe Uygunluk
3. Özet
4. Abstract
5. Önsöz
6. İçindekiler
7. Şekiller
8. Tablolar
9. Kısaltmalar
10. **Metin**
 - a. Giriş,
 - b. Tezin bölümleri,
 - c. Sonuç,
 - d. Bibliyografya/Kaynakça,
11. Dizin
12. Ekler

2.1.1. Dış Kapak

Dış kapak için beyaz kuşe karton kullanılmalıdır. Dış kapağın muhtevası ve sayfa düzeni EK-1'de verilmiştir. Dış kapak, Ek-1'de yer alan “seri A3” boyutlarında tablo formunda hazırlanmış bulunan dosyadaki ilgili yerlerin hazırlanan çalışmaya uyarlanması suretiyle oluşturulmalıdır.

Dış kapakta Times New Roman veya Times yazı stili kullanılmalı, yazı puntosu aşağıdaki örnekte verilen puntolar dikkate alınarak seçilmelidir. Dış kapağın yan tarafında yer alan tez adı 12 punto olmalıdır. Dış kapağın muhtevası ve sayfa düzeni EK-1'de verilmiştir.

Dış Kapak Örneği:

T. C. ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ SİVİL HAVACILIK YÜKSEKOKULU BÖLÜMÜ	(12 punto, 1,5 satır aralığı)
.....	(başlık 20 punto, 1,5 satır aralığı)
Lisans Tezi	(14 punto)
.....	(öğrencinin Adı-SOYADI 16 punto, 1,5 satır aralığı)
.....	(öğrencinin numarası 16 punto)
Tez Danışmanı Ünvanı, Adı, Soyadı	(Tez danışmanı ibaresi sonrasında 1,5 satır aralığı, Danışmanın Ünvanı ve Adı-SOYADI 16 punto)
Üniversitenin Logosu	
Erzincan 20...	(tezin hazırlandığı yer ve tarih 12 punto)

2.1.2. İç Kapak

İç kapak, teze ilgili bibliyografik kimlik bilgisinin eksiksiz olarak verilmesi gereken kısımdır. İç kapakta, tezi hazırlatan Erzincan Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu'na bağlı bölümün adı (varsa anabilim / bilim dalının adı), tezin türü, tezin başlığı, tezi hazırlayan kişinin adı ve öğrenci no.su, tez danışmanının adı ve tezin yapıldığı tarih yer almalıdır. Tez, eğer Erzincan Üniversitesi Araştırma Fonu tarafından desteklenmişse, iç kapakta bu konuda

bilgi ve proje numarası verilir. Tez başka kurum veya kişiler tarafından maddi ve/veya manevi olarak desteklenmişse, bu durum iç kapakta değil, önsözde belirtilir.

İç kapakta, A4 kâğıdında sayfa düzeninde üst kenar 3 cm., alt kenar 3 cm. olarak ayarlanmalı ve bilgiler sayfa ortalanarak yazılmalıdır. Yazımda satırlar arası boşlukta 1.5 tam satır aralığı kullanılmalıdır.

İç kapak, aşağıdaki örnekte verilen puntolar dikkate alınarak EK-2'deki yazım usullerine göre yazılmalıdır.

İç Kapak Örneği

T. C. ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ SİVİL HAVACILIK YÜKSEKOKULU BÖLÜMÜ	(12 punto, 1,5 satır aralığı)
.....	(başlık 18 punto, 1,5 satır aralığı)
Yüksek Lisans Tezi	(14 punto)
.....	(öğrencinin Adı-SOYADI 14 punto, 1,5 satır aralığı)
.....	(öğrencinin numarası 14 punto)
Tez Danışmanı Ünvanı, Adı, SOYADI	(Tez danışmanı ibaresi sonrasında 1,5 satır aralığı, Danışmanın Ünvanı ve Adı-SOYADI 14 punto)
Üniveritenin Logosu	
Erzincan 20...	(tezin hazırlandığı yer ve tarih 12 punto)

2.1.3. Bilimsel Etiğe Uygunluk

Bilimsel etiğe uygunluk yazarın, çalışmasının tamamen kendine ait olduğunu beyan ettiği bir yazıdır. Yazar, her alıntıya kaynak gösterdiğini taahhüt ederek, çalışmasının kopyalarının Erzincan Üniversitesi arşivlerinde saklanmasına izin verdiğini beyan etmek durumundadır. Bilimsel etiğe uygunluk yazısı Ek-3'te verilmektedir.

2.1.4. Özet Sayfası / Abstract

Özet veya abstract olarak adlandırılan sayfa, tezin kapsamını en özlü biçimde açıklayan özettir. Özet/Abstract'ta sayfa başında tezin başlığı ve yazar adı verilerek yapılan çalışmanın amacı, kapsamı, kullanılan yöntem(ler) ve varılan sonuç(lar) açık ve öz olarak belirtilmelidir. Özet/Abstract içeriği Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde bir sayfayı geçmeyecek şekilde hazırlanmalıdır. Özet örneği Ek-3'de verilmektedir. Abstract da Ek-3'deki usullere uygun bir biçimde İngilizce olarak hazırlanmalıdır.

2.1.5. Önsöz (ve/veya Teşekkür)

Önsöz, tezin amacı, önemi, kısaca kapsamı, gerekiyorsa tezin hazırlanmasında karşılaşılan güçlükler konusunda bilgilerin yanı sıra, tezin hazırlanmasında maddi, manevi katkısı olan kişi ve/veya kuruluşlara teşekkür gibi açıklamaları içerir. 'Önsöz' ibaresi, büyük harflerle sayfada ortalanarak yazılmalı ve önsöz metni iki sayfayı geçmemelidir. Önsöz örneği Ek-3'de verilmektedir.

2.1.6. İçindekiler

İçindekiler kısmında, kılavuzun birinci bölümünde başlıkların yazımı kısmında verilen birinci sistemden ya da ikinci sistemden herhangi birisi tercih edilmelidir. Tercih edilen sisteme uygun olarak tezin tüm kısımları (Bilimsel Etiğe Uygunluk, Özet, Abstract, Önsöz, İçindekiler, Şekiller, Tablolar, Kısaltmalar, Giriş, Tezin bölümleri, Sonuç, Kaynaklar, Dizin ve Ekler sıralaması ile), başlıklar halinde belirtilmelidir.

a. 'İçindekiler' ibaresi, büyük harflerle (14 punto, bold) ve sayfanın her iki tarafında bırakılan boşlukların içinde kalan kısmın üst ortasına gelecek şekilde yazılmalıdır. Tez başlıkları ise 12 punto ile bölüm ve alt bölümler kısmında belirtilen usullere göre yazılmalıdır.

b. Metinde yer alan bütün bölüm ve alt bölüm başlıkları hiç bir değişiklik olmaksızın içindekiler dizininde eksiksiz olarak verilmelidir. Bölüm ve altbölümlerin

düzenlenmesinde tercih edilen usule uygun olarak, her başlığın karşısında, o başlığın tezdeki başlangıç sayfasının numarası yer alır.

İçindekiler örneği, Ek-3'te verilmektedir.

2.1.7. Tablo, Şekil, Resim, Fotoğraf, Grafik, Sembol Ve Benzeri Unsurların Listeleri

Metin içerisine anlatıma yardımcı olacak şekiller, çizelgeler, tablolar ve benzeri açıklayıcılar konabilir. Bu açıklayıcılarda yer alacak tüm çizgi, işaret, simge, rakam ve yazılar bilgisayar ortamında yapılmalı veya el ile hazırlanmış çalışmalar sayısal görüntüleme araçları yardımıyla bilgisayar ortamına aktarılmalıdır. Şekiller, çizelgeler, tablolar ve benzeri açıklayıcılar sayfaya yerleştirilirken sayfa kenarlarında bırakılması gereken boşluklar aşılmamalıdır. Taşma hâlinde küçültülmeli veya Ek'te sunulmalıdır (Bakınız Ek-3). Bir sayfadan uzun olan tablolar metin içinde bulunmak zorunda ise bir sayfa boyutunda (Uygun bir yerden) bölünmelidir. Tablonun devamı bir sonraki sayfada aynı çizelge numarası ile ve aynı başlıkla verilmeli; ancak, tablo numarasından sonra (Devam) ibaresi yazılmalıdır.

Tüm şekil, tablo ve benzeri açıklayıcıların kendine ait bir numarası olmalıdır. Numaralandırma rakamlarla yapılmalıdır. Numaralandırma her bölüm içinde kendi aralarında, birbirlerinden bağımsız olarak ayrı ayrı yapılmalıdır. Örneğin, birinci bölümde “Tablo 1.1. ve sırasıyla Tablo 1.2., Tablo 1.3. ...” şeklinde aritmetik olarak devam etmelidir. İkinci bölümde “Tablo 2.1. ve sırasıyla Tablo 2.2., Tablo 2.3. ...” şeklinde yeniden numaralandırma yapılmalı ve bu düzen her bölüm için uygulanmalıdır. Numara üst tarafta yer almalı, altta ise kaynak belirtilmelidir. Bu başlık altındaki esaslar haritalar ve fotoğraflar için de uygulanır.

Tezde tablo, şekil, resim ve benzeri açıklayıcı veya belgeleyici bilgiler kullanılmışsa, bunlara ait listeler, ‘Tablolar’, ‘Şekiller’ vb. gibi başlıklarla ve tezde yer aldıkları başlangıç sayfasının numarasıyla birlikte içindekiler kısmından sonra sırayla verilirler (Bakınız Ek-3).

Şekiller dizini aşağıdaki örneğe uygun olarak hazırlanmalıdır. Örnekteki yazım kuralları, büyük/küçük harf ilişkileri, sayfa düzenine dikkat edilerek aynı kurallar çerçevesinde bu dizin oluşturulmalıdır.

Şekiller, çizelgeler, tablolar ve benzeri açıklayıcılar aşağıdaki örnek esas alınarak hazırlanmalıdır.

ŞEKİLLER DİZİNİ

		<u>Sayfa No</u>
Şekil 1.1.	Tortum Çayı Havzası'nın Topoğrafya Haritası	45
Şekil 1.2.	Yıllık Ortalama Yağış Dağılım Haritası	82
Şekil 2.3.	Çamlıca Yaylası'nda bir Konut Planı	100
Şekil 3.4.	Tortum Çayı Havzası'ndaki Köylerin Yerleşme Şekline Göre Dağılımı	172

2.1.8. Kısaltmalar ve Simgeler Dizini

Akademik yazılarda kısaltmaların arzulan derecede yeknesaklaşmaması çalışmalarda çoğu kez bir kısaltmalar cetvelinin bulunmasını zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla kısaltmaların anlamlarını açıklamak için araştırmanın ön kısmına içindekilerden sonra (tablolar, şekiller, ekler dizininden de sonra) bir kısaltmalar listesi konulmalıdır.

Eğer tezde kısaltmalar kullanılmışsa, bunlar alfabetik sırayla alt alta dizilir. Her kısaltmanın karşısında, kısaltmanın açık hali belirtilir (Bakınız Ek-3).

Kısaltmalar hakkında Türk Dil Kurumunun belirlediği esaslara uyulmalıdır. Türk Dil Kurumunun hazırladığı listede yer almayanlar için Türk Dil Kurumunun benimsediği esaslara göre kısaltma yapılmalıdır. Enstitü, Türk dilinin esaslarına uygun olarak hazırlayacağı bir kısaltmalar dizinine bağlı kalınmasını zorunlu tutabilir.

2.2. METİN KISMI

2.2.1. Giriş

- Giriş kısmı, tezin metin kısmının ilk ögesidir. Bu nedenle, tez metninin sayfaları, 'Giriş' kısmından başlayarak Arap rakamlarıyla numaralandırılır.
- Giriş kısmında, önsözde belirtilenler tekrar edilmemek üzere, çalışmada çözümlenmesi amaçlanan bilimsel sorun/sorunsal etrafıca tanımlanmalı; kullanılan kavramsal çerçeve, yöntem, teknik ve -eğer varsa- paradigmlar da yeterince açıklanmalıdır.

- c. Giriş'ten sonra, tezin bölümleri yer alır. Tezin bölümleri, gerek duyulan ayrıntı düzeyine bağlı olarak tezi sonuca götürecektir bilgi ve açıklamaları, uygun düşünce silsilesi içinde ortaya koyar.

2.2.2. Tezin Bölümleri

Her tez, 'Giriş' ve 'Sonuç' kısmı hariç, en az üç bölümden oluşmalıdır.

2.2.3. Sonuç

Metin kısmının son bölümü, 'Sonuç' veya gerek duyulursa 'Sonuç ve Öneriler' başlıklarını taşır. Bu bölümde, girişte açıklanan tezin amacı ve/veya hipotezinden başlayarak tezin yöntemi, tekniği, sınırlılıkları çerçevesinde tezde ulaşılan çözüm, tezin çeşitli bölümlerinde varılan sonuçlardan da yararlanarak açıklanır. Bu açıklamalar mümkünse veya gerek varsa daha sonraki çalışmalara ışık tutacak çeşitli önerilerle desteklenir. Ayrıca, yapılan araştırmada çözümlenemeyen sorunlar varsa, bunların gelecekte hangi tür veya konudaki araştırmalarla çözümlenebileceğine ilişkin bilgiler de verilir.

2.2.4. Bibliyografya / Kaynakça

Tez metninde Ek'ler kısmından hemen önce yer alması gereken bibliyografyada, atıf yapılan kaynaklarla ilgili olarak metin içinde gösterilen referanslar, açık ve tam olarak verilir.

Kullanılan kaynaklar, kaynaklar türlerine göre ayrılmaksızın yazar soyadına göre dizin hazırlanarak (yazarların soyadları alfabetik olarak sıralanarak), sayfanın sol kenar boşluğu hizasından başlanarak yazılmalıdır (Bakınız Ek-3). Aynı yazara ait iki eser varsa, eserlerin tarihlerine göre sıralama yapılır (eski eserden yeni esere doğru tarih sıralaması yapılır).

Kaynakların, kaynakçada nasıl gösterileceği ile ilgili ayrıntılı bilgi üçüncü bölümde verilecektir.

2.2.5. Dizin

Gerek görüldüğü takdirde kişi, yer, konu yahut eser adlarını belirten veya tümünü içeren bir dizin hazırlanabilir. Alfabetik bir düzen içinde (kişi adlarında soyadı esas alınarak) verilmeli, sahife rakamları virgülle ayrılmalıdır.

2.2.6. Ekler

Metin içerisinde yer almaları hâlinde konuyu dağıtıcı ve okumada sürekliliği engelleyici nitelikteki ve dipnot olarak verilemeyecek kadar uzun olan açıklamalar, bir formülün çıkarılışı, örnek hesaplamalar, resimler, levhalar, anket sorularının listeleri örnek belgeler vb. bu bölümde verilmelidir.

Bu bölümde yer alacak her bir açıklama için uygun bir başlık seçilmeli (Ek'in mahiyetini belirten bir başlık) ve bunlar sunuş sırasına göre EK-1, EK-2, EK-3,.... şeklinde, her biri ayrı bir sayfadan başlayacak şekilde sunulmalıdır. Ek'te yer alan bilgiler, başka kaynaklardan aktarıldığı takdirde, bu kaynaklara ilişkin referanslar, mutlaka belirtilmelidir.

Ekler bölümünün sayfa numaraları, kaynaklar bölümünün bitişini izleyen sayfa numarası ile devam etmelidir. İçindekiler dizininde 'EKLER' başlığı yer almalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ

3.1. ALINTI VE ATIFLAR

Alıntı ve atıf yaparken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır³:

“Kaynak gösterme, bilim ve sanat etiğinin gereğidir. Hangi biçimde olursa olsun bilgi ileten kişi bilginin kaynağını gösterme sorumluluğunu taşımaktadır. Başkalarının bilgi birikiminden ve düşüncelerinden yararlanan her çalışmada (kitap, tez, makale, rapor, bildiri, ödev, web sayfası, vb) yararlanan bilginin kaynağı, neyin nereden alındığı açıkça belirtilmelidir. Başkalarının düşüncelerini, söylemlerini, verilerini ve yapıtlarını kaynak göstermeden kullanmaya **intihal** (plagiarism) denir. İntihal olguları, hukuki olmaktan çok etik boyutuyla irdelense de, disiplin soruşturmasına konu olabilir ve dersten kalmak, tezi reddedilmek, üniversiteden ya da meslekten atılmak gibi çok ciddi sonuçlar doğurabilir. Bilimsel ve sanatsal çalışma sürecinde, bilmeden veya farkında olmadan intihal kapsamına girecek eylemlerde bulunmak, kişiyi sorumluluktan kurtarmaz.”

Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Resmî Gazete, 29 Ocak 2014 Çarşamba, Sayı: 28897)⁴

Madde 11–Aşağıdaki disiplin suçlarını işleyenlere kamu görevinden çıkarma cezası verilir. Kamu görevinden çıkarma cezası alanlar yükseköğretim kurumlarında öğretim mesleğini icra edemezler.

Kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller:

n- Bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek.

3.2. KAYNAK GÖSTERİLİRKEN UYULMASI GEREKLİ İLKELER

Tez metninde kaynak gösterirken dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır⁵:

1. Her bilimsel çalışmada, çalışmanın sonunda yararlanan kaynakların listelendiği bir kaynakça bölümü bulunmalıdır.
2. Metin içinde gönderme yapılan her kaynak, kaynakçada yer almalı, kaynakçada yer verilen her kaynağa da metin içinde gönderme yapılmalıdır.
3. Kaynakçaya alınacak yapıtlar, yazarın bizzat okuyup yararlandığı yapıtlar olmalıdır.

³ Mustafa Yıldırım, “Tez Yazım Kılavuzu”, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2014, s.5.

⁴ RG. 29.01.2014/28897

⁵ Yıldırım, s.5-7.

4. Araştırmada kullanılmayan, ancak araştırmacının konu için yararlı olabileceğini düşündüğü diğer kaynaklar, eğer verilmek isteniyorsa, “ek kaynakça” veya “yardımcı kaynakça” veya “ileri okumalar için kaynakça” gibi farklı bir başlık altında verilmelidir.
5. Kaynakçada, ilgili yayının künyesi kurallara uygun olarak verilmeli, künye içindeki bilgi öğeleri tam ve doğru olmalıdır.
6. Kaynakçada her kaynağa yalnız bir kez yer verilmelidir.
7. Kaynakça, hangi bilginin hangi kaynaktan alındığı konusunda fikir vermez. Bu bilgi, metnin içinde ilgili yerde, söz konusu bilgi kaynağına gönderme yapılarak aktarılmalıdır.
8. Herkes tarafından bilinen gerçekler için (dünya yuvarlaktır gibi) kaynak belirtmeye gerek yoktur. Genel bilginin içeriği, disiplinden disipline değişebildiği için kişinin bilmediği bir disiplinde neyin genel bilgi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine karar vermesi özellikle güçtür. Bu gibi durumlarda kişiyi etik açıdan yanlış bir şey yapmaktan koruyacağı için kaynak gösterilmesi tercih edilmelidir.
9. Bir kaynaktan değiştirilmeden yapılan alıntılar, özgün kaynakta geçtiği biçimiyle tırnak işareti içinde gösterilmelidir. (Eğer kaynakta - matbaa hatası vb.- bir yanlışlık olduğu iddia ediliyorsa, metni olduğu gibi almalı fakat iddiayı ortaya koyan açıklama dipnotta yazılmalıdır.)
10. Araştırıcının bilimsel yeterliliği, sentez yapma ya da yazma becerisi konusunda soru işareti uyandırabileceğinden çok sık ve çok uzun alıntılardan kaçınmak gereklidir.
11. Yabancı dildeki kaynaklardan Türkçeye çevrilerek yapılan alıntılarda metnin çeviri olduğunun belirtilmesi gerekir.
13. Özgün kaynağa erişmenin olanaksız olduğu durumlarda bilginin ikinci elden aktarıldığı belirtilmeli (Mesela: Gündoğdu, s. 83. (İbn Haldun, *Mukaddime*, Beyrut 1980, s. 65’den naklen), asla özgün kaynaktan alınmış gibi gösterilmemelidir.
14. Kaynak gösterilse bile, bir yapıtın tamamı veya tamamına yakın bir bölümü bir başka çalışmada aktarılamaz.
15. Patent ve telif hakkı söz konusu olan yapıt, resim, çizelge, formül, şekil, vb. gibi öğeler için, kaynak göstermenin yanı sıra, izin alınmasının da gerekli olabileceği unutulmamalıdır.

16. Müzik ve sahne yapıtları yaratımında, herhangi bir kaynaktan alıntılama ya da açık bir esinlenme söz konusu ise, bu durumun yapının ilk sayfasında belirtilmesi gereklidir.

3.3. BAŞKALARINA AİT BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİN AKTARIMI

Tezde, başka kaynaklardan yapılan alıntılar ya aynen aktarılır veya özü değiştirilmemek kaydıyla tezi yazanın kendi cümleleriyle özetlenerek yahut yorumlanarak verilir. Her iki durumda da, alıntı yapılan kaynağa (metin, tablo, şekil ve benzeri dahil) mutlaka atıfta bulunulmalıdır. Bu konuda aşağıdaki ilkeler uygulanır.

1. Kaynaktan aynen alınan bilgiler (quotation), çift tırnak içinde(“.....”) gösterilirler. Tezi hazırlayanın, kaynaktaki bilginin özünü değil, biçimini değiştirerek yaptığı alıntılar ise, çift tırnak arasına alınmadan gösterilirler. Her iki alıntı türünde de, ilgili kaynağa mutlaka atıf yapılır ve kaynak göstermede dipnot yöntemi uygulanıyorsa atıfların her birine, bir birini izleyen numaralar verilir.

2. Tezde, kaynaktan aynen aktarılan bilgilerin tamamı verilebileceği gibi, örneğin cümle, paragraf veya sayfalar halindeki bilgilerin sadece belli kısımları da verilebilir. Bu durumda, cümlelerde belli kelimelerin, çeşitli cümlelerin, paragraf ve sayfaların atlanarak verildiğini göstermek üzere, atlanan yerler üç nokta ile belirtilir ve yine tırnak içinde verilir.

3. Şiirlerden aktarma yapılırken, bir veya daha fazla satır, hatta sayfa atlanarak verilmek istenirse, atlanan yerler için sadece tek satır boşluk bırakılır ve bu satır noktalanarak gösterilir.

4. Başka kaynaklardaki bilgilerin aynen aktarılması durumunda (tırnak içinde), kaynaklarda noktalama işaretleri ve çeviri yanlışları dahil olmak üzere harf, cümle, tarih, yer vb. gibi yanlışlıklar da tekrarlanır. Tezi yapan kişi, kaynak metindeki yanlışlıkları düzelterek vermek isterse, o zaman doğru bilgi, yanlış bilgiden hemen sonra bir parantez içinde gösterilir.

5. Kaynaklardan aynen yapılan alıntılar, 40 kelimedenden kısaysa, tez metni içinde tırnak içerisinde verilirler. Daha uzun alıntılarda, alıntının ilk ve son satırları ile tez metni arasında en az çift aralıklı boşluk bırakılarak, alıntı ile metnin ayırt edilmesi sağlanır.

6. Başka kaynaklara yapılan atıflar iki şekilde gösterilir. Bu yöntemler üçüncü bölümde detaylı olarak anlatılacaktır.

- a. Referans dipnotu (klasik yöntem) şeklinde,
- b. Metnin içinde olmak kaydıyla, aşağıdaki örneklerde gösterildiği gibi, parantez içinde (güncel yöntem), baş harfi büyük olmak kaydıyla yazarın soyadı, virgöl, yayın tarihi, iki nokta üst üste, sayfa numarası şeklinde yapılmalıdır. Yayın tarihi olmayan eserler için ‘tarih yok’ anlamında ‘t.y.’ kısaltması kullanılır.

Örnekler:

- 1) Homans soyadlı bir yazarın makalesine yapılan atıf;

(Homans, 1962: 175)

- 2) Sartori soyadlı bir yazarın, yayın tarihi belirsiz makalesine yapılan atıf;

(Sartori, t.y.:25-30)

- 3) Bir makale veya kitabın bütününe yapılan atıf;

(Kaboğlu, 1993), (Bohannan, 1968)

Gerek görüldüğünde bir başka araştırmacının yayınından bir kısım tamamen alınabilir. Böyle bir durumda alıntı yapılan bölüm özgün kaynaktan hiç hata yapmadan aktarılmalı ve alıntının kaynağı hem metinde sayfa numarası ile birlikte, hem de kaynakçada belirtilmelidir. Bir metin bir başka kaynaktan atıf yapılmadan aynen alınırsa, bu durum aşırımcılık kapsamına girer. Eğer alıntı 40 kelimedenden kısaysa çift tırnak içinde ve metinle birlikte verilmelidir. Alıntı yapılan metinde çift tırnak varsa bu tek tırnağa dönüştürülmelidir.

Örnek:

Bilimi çeşitli şekillerde tanımlamak mümkündür. Örneğin, Yıldırım (1998:3) bilimi “dünyamızda olup biten olguları ‘betimleme ve açıklama’ yoluyla anlama girişimidir” şeklinde tanımlıyor.

Eğer alıntı yapılacak metin 40 kelimeyi geçiyorsa ayrı bir paragraf halinde yazılır, tırnak içinde (“...”) verilir. Alıntının ilk ve son satırları ile tez metni arasında en az çift aralıklı boşluk bırakılarak, alıntı ile metnin ayırt edilmesi sağlanır. Alıntının yapıldığı paragrafta satır aralığı tek olarak seçilir. Alıntı, sol kenardan bir paragraf içeride verilmelidir. Girinti, paragraf ayarlarından asılı olarak seçilir. Alıntı, 10 punto Times New Roman veya Times ile yazılmalıdır.

Örnek:

“Bilim, dünyamızda olup biten olguları betimleme ve açıklama yoluyla anlama girişimidir. Olguları betimleme, onları saptama, sınıflama ve dile getirme gibi işlemleri kapsar ... Bilimin açıklama yönüne gelince bu konu bizi çok daha geniş sorunlara götürecektir. ... Hipotez, doğa yasası, teori, nedensellik ve olasılık ilkeleri gibi kavramları ele almaya ihtiyaç vardır.” (Yıldırım, 1998:3)

3.4. KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ

Gerekli ve mümkün olan her fırsatta, metin içinde ileri sürülen fikirlerin güvenilir çalışmalarla desteklenmesi gerekir. Bu destek kaynak gösterilerek yapılır.

Metinde atıf yapılan kaynakların gösterilmesinde klasik yöntem ve güncel yöntem olmak üzere iki yöntem uygulanır. Hangi yöntem uygulanırsa uygulansın, kaynaklar hem metin içinde hem de metin sonunda verilir. Metin içinde kullanılan tüm atıfların, kaynakça bölümünde tam künyeleri ile verilmesi gerekir.

3.4.1. Klasik Yöntem

Bu sistemde, metnin geçtiği sayfada atıf yapılan kaynaklar o sayfanın altında (sırayla) detaylı olarak verilirler. Dipnotlarda verilen kaynaklar daha sonra da soyadı sırasına göre “**kaynakça**” kısmında gösterilirler.

Dipnotlar, 10 punto Times New Roman/Times ile yazılmalı ve satır aralığı tek olmalıdır. Aynı dipnot numarasıyla birden fazla kaynak göstermek mümkündür. Başlık satırlarına dipnot numarası konulmamalı, gerekiyorsa bu numaralar metin içerisinde uygun bir yere yerleştirilmelidir. Metin içerisindeki dipnot numaraları noktalama işaretinin öncesine konulmalıdır.

Dipnotlar sayı ile gösterilir. Dipnotlar bir isim, kavram veya konudan hemen sonra ya da cümle ve paragraf sonlarına konulmalıdır. Dipnotları göstermek için kullanılan rakamlar, metinde ilgili kelimenin devamında bitişik olarak yazılır ve ayrıca nokta, virgül, parantez veya benzeri işaretler konulmaz.

3.4.1.1. Açıklama Dipnotları

Metin içinde dipnot numarası ilgili kelimenin sonuna ve yarım ara yukarıya yazılır. Metinde verilmesi, fikirlerin açıklığını bozan, fakat konuya açıklık getirecek olan her türlü tanımlar, yorumlar, ek bilgiler, karşıt görüşler vs. açıklama dipnotu şeklinde gösterilebilirler.

3.4.1.2. Dipnotların VeriliŖi

3.4.1.3. İlk Kez Kaynak Gösterme

Bir kaynağa ilk kez başvurulduğunda onun dipnotta gösterilmesi ile ikinci ve daha sonraki başvurmalarda dipnotların yazımı birbirinden farklıdır. Bir kaynağa ilk kez yapılan başvuruda onunla ilgili tüm bilgileri vermek gerekir.

3.4.1.3.1. Kitaplar

Bir kitabı dipnotta ilk kez tanıtırken onun hakkında Ŗu bilgiler verilmelidir: Yazar adı soyadı, kitap adı ve yayın bilgileri.

Yazar: İlk harfleri büyük olacak Ŗekilde adı soyadı yazılır. Metinle ilgili özel bir anlam taŖımadıđı sürece akademik unvanlar yazılmamalıdır.

Kitap Adı: Kitabın adı baŖlık sayfasındaki Ŗekli ile italik olarak verilmelidir. Eğer biri ana, diğer alt olmak üzere iki ayrı baŖlık varsa o takdirde ikisinin arasına iki nokta, konulmalıdır.

Yayın Bilgileri: Kitabın basımı ile ilgili bilgileri kapsar. Yayın bilgileri verilirken Ŗu sıra takip edilir: Cilt numarası, baskı sayısı, basıldığı yer, basıldığı tarih, sayfa numarası.

Örnekler:

Giovanni Sartori, *Demokrasi Teorisine Geri DnŖ*, (ev. Tunçer Karamustafaoğlu ve Mehmet Turhan), Ankara 1993, s. 27.

Fazıl Sağlam, *Siyas Partiler Hukukunun Güncel Sorunları*, İstanbul 1999, s. 23-25.

Kemal Gözler, *Anayasa Hukukunun Metodolojisi*, 2.bs., Bursa 1999, s. 161.

Editörlü Kitaplarda: Editör(ler)in Adının ve Soyadı, (edt.), Kitabın Adı, Basım Yeri. Yıl.

rnek:

Kemal Ŗenyz (edt.), *Tak Tasarımı*, İstanbul 2004, s. 77.

Editörlü Kitaptan Bölümlerde: Yazar(lar)ın Adının BaŖ harfi ve Soyadı, *Bölümün BaŖlıđı*, Editör(ler)in Soyadı ve Adının BaŖ harfi, (edt.), Kitabın Adı, (Sayfa Aralığı), Basım Yeri, Yıl.

Örnek:

A.Arens, J. Loebbecke; *The Audit Process*, R. Elder, M. Beasley (edts), Auditing-An Integrated Approach, (141- 217), New Jersey, Prentice Hall, 2000.

3.4.1.3.2. Süreli Yayınlar

Bir süreli yayın içinde yayımlanan bir makale dipnotta kaynak olarak şöyle gösterilir: Yazar adı ve soyadı, tırnak içerisinde makalenin adı, derginin adı (italik olarak), cilt, sayı, ay, yıl, sayfa.

Örnekler:

Kemal Gözler, “Sigara İçme Özgürlüğü ve Sınırları: Özgürlüklerin Sınırlandırılması Problemi Açısından Sigara Yasağı”, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 47, S. 1, Ocak 1990, s. 31-67.

Orhan Okay, “Bitmeyen Kavga: Eski Yeni”, *Dergah*, Mart 1982, s. 12-13.

Eğer atıfta bulunulan kaynak; tez, bildiri, bülten, rapor vs. ise yine yazar adı ve soyadı, tırnak işareti içerisinde makalenin adı gösterilmeli, yayımlandığı dergi, ansiklopedi, yıllık, tez, rapor, konferans, gazete v.s. adı da altı çizili olarak verilmelidir. Aynı zamanda ilgili cilt, sayı, yıl ve sayfanın başlangıç ve bitiş numaraları da gösterilmelidir.

Örnek:

Merih Öden, *Türk Anayasa Hukukunda Eşitlik İlkesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 1989.

Paul Bohannon, “*Law and Legal Institutions*,” *International Encyclopedia of Social Sciences*, Vol. IX, Ed. by., David L. Shils, 1968, s. 73-77.

Gösterilen kaynak tercüme ise çeviren de belirtilmelidir.

Örnek:

Walter Benjamin, “Çevirmenin Görevi”, çev. Ahmet Cemal, *Yazko Çeviri*, S. 14, Eylül-Ekim 1983, s. 128-137.

Resmî Gazeteye atf ş u şekilde olmalıdır: RG. Tarih (gün.ay.yıl)/sayı. Resmî Gazete aynı gün birden fazla çıkmış ise sayısının yanına mükerrer olduğunu belirtmek üzere parantez içerisinde “M” harfi eklenir. Eğer aynı gün birden fazla mükerrer (tekrarlanan) Resmî Gazete çıkmış ise kaçınıcı mükerrer olduğunu belirten rakam da eklenmelidir.

Örnek:

RG. 02.05.2008/26864(M2)

Kaynak, yazma bir eser ise yine yazar adı, kitabın tam adı ve kayıt numarası ile sayfa numarası belirtilmelidir.

Örnek:

İbn Vasıl, *Müferric El-Kurûb*, Süleymaniye Kütüphanesi Molla Çelebi Kitapları, Nu: 119, 17b-32a.

3.4.1.3.3. Aynı Kaynağa Yeniden Başvurma

Aynı kaynağa ikinci kez başvurulurken bu bilgileri yinelemeye gerek yoktur. Birinci kez dipnotta geçen bir kaynağa yeniden başvurulduğunda, o kaynak hakkındaki tüm bilgiler yinelenmez. Bu bilgiler önceki dipnotta belirtildiğinden ikinci ve daha sonraki başvurularda yalnızca yazarın soyadı ile sayfa numarasını göstermek yeterlidir. Eğer aynı yazarın birden fazla eseri söz konusu ise o zaman eser adı da kısaltılarak belirtilmelidir.

Örnek:

Gözler, Sigara, s. 32.

3.4.1.3.4. İnternet Kaynakları

Varsa yazarın soyadı, adının ilk harfi (ya da kurumun adı), varsa eserin adı, sitenin adresi (<http://www.>), Erişim Tarihi (Gün, Ay, Yıl).

Örnekler:

Paylan, M. A., Torlak, Ö., “Tarihsel Perspektiften Geleceğe Pazarlamanın Seyri”, <http://web.bilecik.edu.tr/mehmetali-paylan/files/2011/02/tarihsel-perspektiften-gelecege-pazarlamanin-seyri.pdf>, Erişim Tarihi 10.09.2013.

Türk Hava Yolları, “Yolcu Sayısı, 2011”, <http://www.turkishairlines.com/tr-tr/kurumsal/basin-odasi/THY/yolcu-sayisi>, Erişim Tarihi 05.10.2012.

Yazar adı, eser adı yoksa:

Örnek:

Milli Eğitim Bakanlığı, <http://yogm.meb.gov.tr/LimaBildirgesi.htm>, Erişim Tarihi 01.05.2008.

3.4.1.3.5. Kanun Maddeleri ve Mahkeme Kararlarına Atıf

Kanunlar kabul tarihi, sayısı ve ismi ile metne alınır.

Örnek:

27.12.2007 tarih ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu(RG. 05.01.2008/26747).

Kanunu oluşturan maddeler birden fazla paragraftan oluşabilir. Bu paragrafların her birine “fıkra” denir. Fıkralar ise cümlelerden oluşur. Madde içerisinde teselsül eden bir sıralama var ise bunlardan her birine “bent” denir. Fıkralar madde numarasından “ / ” ile ayrılır. (Örnek: 22/4, b.2). Son fıkraya atıf yapılıyorsa “son” ifadesi kullanılabilir. (Örnek: 22/son). Mahkeme kararlarına atıf yapılırken şu sıralamaya uyulmalıdır:

... Mahkemesi, Tarih, E. ... ve K. ... Sayılı Karar.

(Karar yayınlanmıŞ ise yayınlandığı eserin bilgileri de eklenmelidir).

AYM. 2.5.2008 tarih, E. 2005/12, K. 2008/101 sayılı Kararı RG. 11.06. 2008/ 26903.

3.4.2. Güncel Yöntem

Metnin içinde olmak kaydıyla, aşağıdaki örneklerde gösterildiği gibi, parantez içinde (güncel yöntem), baş harfi büyük olmak kaydıyla yazarın soyadı, virgül, yayın tarihi, iki nokta üst üste, sayfa numarası şeklinde yapılmalıdır. Yayın tarihi olmayan eserler için ‘tarih yok’ anlamında ‘t.y.’ kısaltması kullanılır. Sayfa altına dipnot yazılmaz. Sayfa altında sadece açıklama dipnotları konulur.

Metinde verilmesi, fikirlerin açıklığını bozan, fakat konuya açıklık getirecek olan her türlü tanımlar, yorumlar, ek bilgiler, karşıt görüşler vs. açıklama dipnotu şeklinde gösterilebilirler. Metin içinde dipnot numarası ilgili kelimenin sonuna ve yarım ara yukarıya yazılır.

Örnekler:

1) Homans soyadlı bir yazarın makalesine yapılan atıf;

(Homans, 1962:175)

2) Sartori soyadlı bir yazarın, yayın tarihi belirsiz makalesine yapılan atıf;

(Sartori, t.y.:25-30)

3) Bir makale veya kitabın bütününe yapılan atıf;

(Kaboğlu, 1993), (Bohannan, 1968)

3.4.2.1. Güncel Yöntem Örnekleri

3.4.2.1.1. Tek Yazar - Tek Çalışma

Baş harfi büyük olmak kaydıyla yazarın soyadı, virgül, yayın tarihi, iki nokta üst üste, sayfa numarası yazılır. Bir makale veya kitabın bütününe yapılan atıfta sayfa numarası yazılmaz. Yayın tarihi olmayan eserler için 'tarih yok' anlamında 't.y.' kısaltması kullanılır.

Örnekler:

Öz-yeterlik Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramında öne çıkan anahtar kavramdır (Bandura, 1977).

Tutumlar, davranışların arkasındaki gizli yönlendirici güçler olarak görülmektedir. Bu nedenle, tutum yapısının incelenmesi önemlidir (Baysal, 1996:254).

3.4.2.1.2. İki – Üç Yazar - Tek Çalışma

İki veya üç yazarlı eserlerde, her yazarın adı, eserin iç kapağında verilen sırayla ve aralarına virgül konularak verilir.

Örnekler:

Tutumlar psikolojik seçiciliğin önemli bir belirleyicisi olarak kabul edilir (Şerif ve Şerif, 1996:505).

Tutumların davranışın önemli bir belirleyicisi olduğuna ilişkin araştırmalar olmasına rağmen, tutum ile davranışlar arasındaki tutarlılığın derecesi durumdan duruma oldukça büyük değişkenlik gösterir (Freedman, Sears & Carlsmith, 1998).

3.4.2.1.3. Dört ve Beş Yazar - Tek Çalışma

İlk defa atıfta bulunacağımız zaman 4 yazarın soyadı, eserin tarihi ve sayfa numarası.

Aynı esere ikinci atıfta birinci yazarın soyadı verildikten sonra ‘ve arkadaşları’ anlamına gelen ‘ark.’ veya ‘ve diğerleri’ veya Latince ‘et. al.’ ibaresi kullanılır.

Örnekler:

Yapılan bir araştırmada (Gordon, Lim, McKinno ve Nkala, 1998), öz-yeterlik inancının artmasına paralel olarak gösterilen çaba ve dayanıklılığın da arttığı belirlenmiştir.

Gordon ve arkadaşlarının (1998) ...

Öz-yeterlik inancının artmasına paralel olarak gösterilen çaba ve dayanıklılığın sonuçlarının (Gordon, Lim, McKinno ve Nkala 1998:214) tartışıldığı birçok makale bulunmaktadır.

3.4.2.1.4. Altı veya Fazla Yazar – Tek Çalışma

İlk kaynak göstermede birinci yazarın soyadı ve ‘ve diğerleri’ ifadesinden sonra eser tarihi ve sayfa numarası yazılır.

Örnek:

Öğrenmenin genelde düşünme ve alıştırma yapma sonucu meydana geldiği tespit edilmiştir (Okur ve diğerleri, 2004:53).

3.4.2.1.5. Kurumun Yazar Olması

İlk kaynak göstermede kurumun tam adı, kısaltılmış şekli, tarih ve sayfa numarası, daha sonraki kaynak göstermelerde kısaltma, tarih ve sayfa numarası yazılır.

Örnekler:

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (Milli Eğitim Bakanlığı “MEB”, 2011:47).

Yükseköğretim; ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar (MEB, 2011:49).

3.4.2.1.6. Yazarın Belli Olmaması

Yazarı belli olmayan kaynaklarla resmi yayınlara “anonim” ifadesi kullanılır.

Örnek:

Yaygın eğitimin amaçlarından birisi de millî kültür değerlerini koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim yapmaktır (Anonim 2006).

3.4.2.1.7. Birden Fazla Yayın

Yazar soyadına göre alfabetik sırada verilir.

Örnek:

Tutum, Düşünölmüş Eylem Teorisine (TRA – The Theory of Reasoned Action) göre, davranışın en yakın psikolojik belirleyicisi olarak görölmektedir (Ajzen & Fishbein, 1980; Fishbein & Ajzen 1975).

3.4.2.1.8. Tarihsiz Çalışmalar

Yayın tarihi olmayan eserler için ‘tarih yok’ anlamında ‘t.y.’ kısaltması kullanılır, sayfa numarası yazılır.

Örnek:

.... (Bahar, t.y.:18).

3.4.2.1.9. Çeviri Kaynak

Yazarın soyadı ve ‘çeviri’ anlamına gelen ‘çev.’ ifadesinden sonra eser tarihi ve sayfa numarası yazılır.

Örnek:

... (Bandura, çev., 1986:318)

3.4.3 Kaynakça/Bibliyografya Listesinin Oluşturulması

Klasik yöntem veya güncel yöntem ile metinde verilen kaynakların sıralanması “Yazar Soyadı ve Tarih Sırasına Göre” Yapılmalıdır.

Kullanılan kaynaklar, kaynaklar türlerine göre ayrılmaksızın yazar soyadına göre dizin hazırlanarak (yazarların soyadları alfabetik olarak sıralanarak), sayfanın sol kenar boşluğu hizasından başlanarak yazılmalı, aynı yazara ait iki eser varsa, eserlerin tarihlerine göre sıralama yapılmalıdır (eski eserden yeni esere doğru tarih sıralaması yapılır). Kaynaklar verilirken, girinti, paragraf ayarlarından asılı olarak seçilir.

Bibliyografyada, kaynakların yazarlarının soyadı en başa alınır ve baş harfleri büyük punto ile yazılır. Soyadı ile ad arasına virgül konur. Yazarın adının ilk harfi büyük puntoyla yazılır ve nokta konur. Ardından eserin tarihi parantez içinde verilir.

Örnekler:

Bahar, A. (2010).

Bahar, C. (2008).

Bahar, H. ve Altınbilek, S. (2009).

Bahar, H. ve Başbüyük, A. (2011)

Bahar, H. ve Okur, M. (2010).

Kaynaklarda kullanılan periyodiklerin uluslararası kısaltmaları konmalıdır. Eğer bu kısaltmalar bilinmiyorsa periyodik orijinal adıyla yazılmalıdır.

Bu konuda aşağıdaki listede verilen uluslararası ve Türkçe kısaltmalardan bir tanesi tercih edilmeli; tercih edilen kısaltma yöntemi tezin bütününde uygulanmalıdır.

Bibliyografik Bilgiler	Uluslararası	Türkçe
Bakınız	V.	Bkz.:
Karşılaştırınız	Cf.	Karş.
Karşı görüş	vs.	k.g.
Aynı eser/yer	Ibid.	a.e.
Adı geçen eser	op.cit	a.g.e.
Yazara ait son zikredilen yer	loc.cit	a.y.
Eserin kendi içinde yukarıya atıf	supra	bkz.: yuk.
Eserin kendi içinde aşağıya atıf	infra	bkz.: aş.
Eserin bütününe atıf	passim	b.a.
Basım yeri yok	w.place	y.y.
Basım tarihi yok	w.date	t.y.
Çok yazarlı eserlerde ilk yazardan sonrakiler	et. al.	v.d.
Sayfa/sayfalar	p. / pp.	s.
Editör/yayına hazırlayan	Ed. by	Ed. veya Haz.
Çeviren	Trans. by	Çev.

3.4.3.1. Tek Yazarlı Kitap

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). Kitabın adı-*italik yazılır*- (varsa Baskı sayısı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnekler:

Bursalıoğlu, Z. (1994). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem A Yayınevi.

Demirel, Ö. (2003). *Eğitim Sözlüğü*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

3.4.3.2. İki ve Daha Fazla Yazarlı Kitap

Birinci yazarın soyadı, Adının baş harfi. ve İkinci yazarın soyadı, Adının baş harfi. (Yıl). *Kitabın adı* (Baskı sayısı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnek:

Erkan, S. ve Gömleksiz, M. (2010), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (2. baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.

3.4.3.3. Çeviri Kitap

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). *Kitabın adı* (Baskı sayısı). (Çevirmenin adının baş harfi. Çevirmenin soyadı, Çev.). Basım Yeri: Yayınevi. (Orijinal çalışma basım tarihi Tarih)

Örnek:

Bloom, B. S. (1998). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme*. (D. A. Özçelik, Çev.), İstanbul: Milli Eğitim Yayınevi.

3.4.3.4. Kitaptan Bölüm

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). Bölümün adı. *Kitabın adı* (Baskı sayısı) içinde (bölümün sayfa aralığı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnek:

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). Nitel araştırmanın planlanması. *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (2. Baskı) içinde (49-91). Ankara: Seçkin Yayınları.

3.4.3.5. Tek Editörlü Kitap

Editörün soyadı, Editörün adının baş harfi. (Ed.). (Yıl). *Kitabın adı* (Baskı Sayısı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnek:

Kıncal, R. Y. (Ed.). (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.

3.4.3.6. İki Editörlü Kitap

Birinci editörün soyadı, Adının baş harfi. ve İkinci editörün soyadı, Adının baş harfi. (Ed.). (Yıl). Kitabın adı (Baskı sayısı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnek:

Saracaloğlu, A. S. ve Bahar, H.H. (Ed.). (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

3.4.3.7. Editörlü Kitaptan Bölüm

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). Bölümün adı. Editörün adının baş harfi. Editörün soyadı, (Ed.), Kitabın adı (Baskı sayısı) içinde (Bölümün sayfa aralığı). Basım Yeri: Yayınevi.

Örnek:

Bahar, H. H. (2010). Sosyal bilimlerde ve fen bilimlerinde araştırmanın temel özellikleri. R. Y. Kıncal, (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (1. Baskı) içinde (25-48). Ankara: Nobel Yayınevi.

3.4.3.8. Süreli Yayın

3.4.3.8.1. Tek Yazarlı Süreli Yayın

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). Makalenin adı. *Süreli Yayının Adı, cilt* (süreli yayının sayısı), sayfa aralığı.

Örnek:

Çetin, Ş. (2006). Öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinin geliştirilmesi (geçerlik ve güvenilirlik çalışması), *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 28-37.

3.4.3.8.2. İki Yazarlı Süreli Yayın

Birinci yazarın soyadı, Adının baş harfi. ve İkinci yazarın soyadı, Adının baş harfi. (Yıl). Makalenin adı. *Süreli Yayının Adı, cilt* (süreli yayının sayısı), sayfa aralığı.

Örnek:

Aşkar, P., Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarla ilgili öz yeterlik algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.

Bahar, H. H. ve Sülün, A. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenme stilleri, cinsiyet öğrenme stili ilişkisi ve öğrenme stiline göre akademik başarı. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (2), 379-386.

3.4.3.8.3. Üç Yazarlı Süreli Yayın

Birinci yazarın soyadı, Adının baş harfi., İkinci yazarın soyadı, Adının baş harfi. ve Üçüncü yazarın soyadı, Adının baş harfi. (Yıl). Makalenin adı. Süreli Yayının Adı, cilt (süreli yayının sayısı), sayfa aralığı.

Örnek:

Akpınar, E. Yıldız, E. ve Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 56-62.

Derman, A., Özkan, E., Altuk, Y. ve Mülazımoğlu, İ. (2008) Kimya öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 113-127.

3.4.3.8.4. Altıdan Fazla Yazarlı Süreli Yayın

Birinci yazarın soyadı, Adının baş harfi., İkinci yazarın soyadı, Adının baş harfi., Üçüncü yazarın soyadı, Adının baş harfi., Dördüncü yazarın soyadı, Adının baş harfi., Beşinci yazarın soyadı, Adının baş harfi., Altıncı yazarın soyadı, Adının baş harfi., ve diğer. (Yıl). Makalenin adı. *Süreli Yayının Adı, cilt* (süreli yayının sayısı), sayfa aralığı.

Örnek:

Wolchik, S. A., West, S. G., Sandier, I. N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L., et al. (2000). An experimental evaluation oft heory-based mother and mother-child programs for children of divorce. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 68, 843-856.

3.4.3.9. İnternet Sitesi

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yayınlanma veya güncellenme tarihi). *Başlık*. Alınma tarihi, internet adresi.

Örnek:

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates [Electronic version]. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123.

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123. Retrieved October 13, 2001, from <http://jbr.org/articles.html>

3.4.3.10. Tez

Yazarın soyadı, Yazarın adının baş harfi. (Yıl). *Başlık*. Yayınlanmamış yüksek lisans/doktora tezi, Üniversitenin adı.

Örnek:

Bayhan, P. (2009). *İlköğretim okulları birinci kademe sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şahin, E. (2010). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin öğretim stili tercihlerinin, cinsiyetlerinin, mesleki kıdemlerinin, özyeterlik algılarının ve özyönetimli öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeylerinin mesleki yeterlikleri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.